

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΓΡΙΠΠΗ

Μιά ημέρα, εκεί που καθότανε και ψάρευε...

Παλιός δικαστικός και συνταξιούχος ο κ. Δημόνικος Κατεβατός. Έζουσε ήσυχος και άταραχος σ' ένα μικρό νησάκι με τη γυναίκα του, την σύνταξί του, τις δικαστικές αναμνήσεις του, τους ρευματισμούς του και την δόξαν του συγχαρητηρίου ενός περιοδεύοντος άρεοπαγίτου, ως επιθεωρητού για την απόφασι που εξέδωκε για κάποιο ζήτημα κληρονομικό.

ρης ο Κατεβατός, αύτος ο θήχας θά με τελιώση!...

Νομίζω πως κάποια ώρα τ' έντόσθιά μου θά ξεπεταχθούν μέσσ από τ' σωμα μου, σάν θήχω. Ξεκόλλησαν τ' πλεμόνια μου και πεισδέν τ' άρίζω!... Κάποτε θά τ' άρης στο πάτωμα!...

— Μπα σε καλό σου, Δημόνικο μου, τί είν αυτά που λές; τ' έλεγεν ή σύζυγός του, τρομαγμένη και σταυρώνοντας τον.

— Αυτό όπου σου λέω, Μαριγούλα μου, ξέρω εγώ τί λέω!... Είμαι παληός δικαστικός εγώ!...

Και ήξερε τί έλεγε σάν παληός δικαστικός που ήταν.

Ένα μεσημέρι που ξύπνησε συνταραγμένος, άνατιναγμένος άπ' τ' θήχα, είδε έμπρός άπ' τ' κρεβάτι κάτι που τον έκανε νά θγάλη, τρομαγμένος, τις φωνές!...

— Τρέξε, πεθαίνω, Μαριγούλα!

— Η Μαριγούλα έτρεξε.

— Χριστός και Παναγία σου, τί έχεις!

— Έθγαλα τ' πλεμόνια μου. Τρέξε για τ' γιατρό και πέθανα!...

Και τις έδειχνε έμπρός στο κρεβάτι, κάτω στο χαλί, κομμάτια από πλεμόνια, κατακόκκινα και ζωντανά σχεδόν άκόμα, γεμάτα πιπέρι άφθονο, σάν αυτό όπου τον είχε τρίψει.

— Η Μαριγούλα σάστισε.

— Κακό που μούρθε τής φτωχής!... Πώς τώπαθες, Κατεβατέ μου;...

— Από τόν θήχα. Πάει με σπάραξε, μ' έκανε κομμάτια!... Νά πετάχτηκα άπ' τούς σπασμούς, καθώς κοιμόμουνα, και είδα πως άρχισαν νά ξεκολλάνε και νά πέφτουν τ' πλεμόνια μου!... Τρέξε γρήγορα για τ' γιατρό!... Τρέξε, στιγμή μή χάνης, γιατί πέθανα και θά μ' έχης στο λαιμό σου!...

— Η Μαριγούλα, ή κακομοίρα, σάν ζαλισμένη, σάν άλαλιασμένη, φόρεσε, όπως ήταν, τις παντοφλες της, έβαλε δυό φουρκέτες στα μαλλιά της, έρριξε ένα μαντηλωτό στην πλάτη της, κι έτρεξε στη σκαλα σάν νά κουτροβαλίστηκε!... Μά δέν περάσανε πέντε λεπτά και νάτην πάλι άνεβαίνει χαρωπή και γελαστή, σάν νάθελε νά του φωνάξη συχαρήκια. Κάποιος έρχόταν από πίσω της.

— Έρχεται ο γιατρός; ρώτησε ο Δημόνικος.

— Όχι, δέν είνε ο γιατρός.

— Άλλά ποιός είνε; Δέν σουπα νά φωνάξης τ' γιατρό; Έγώ πεθαίνω, δέν άκούς;... Δέν βλέπεις όπου κάνω τόν έαυτό μου έμετό;...

— Πήγαινα, Δημόνικέ μου, για τ' γιατρό, μά μ' έσταμάτησε ο μάγειρος!

— Για κύτταξ' εκεί!... Έδω νά πεθαίνη ο άντρας της κι αυτή νά κουβαλάη μαγείρους!... Μωρή, ξέρεις πως λέγεται αυτό; «Φόνος έξ άμελείας»... Και ξέρεις ποιά είνε ή ποινή;...

— Η Μαριγούλα τάχασε, κάτι ήθελε νά πη, μά σάστισε σάν νά την στροβίλιζαν μιá άνεξήγητη χαρά και ένας φόβος δυνατός, που άρχισε και πάλι νά την πιάνη.

— Μά άκουσε, Δημόνικέ μου!.. Ο μάγειρος ήρθε νά πάρη τ' πλεμόνια!...

— Ποιά πλεμόνια, τ' δικά μου;... Βρέ τούτη έδω τρελλάθηκε!... Βρέ,

— Μωρέ, εγώ πεθαίνω έδω πέρα και συ έμπορεύεσαι με τούς μαγείρους τ' σηκώτια μου;...

— Α! Πόσον τ' έλεγε και τ' επανελάμβανε τ' ζήτημα του συγχαρητηρίου του κ. επιθεωρητού, παραπονούμενος γιατί ή Πολιτεία τόν άδίκησε και δέν τόν προβίβασε σέ πρόεδρο και δέν τόν έκαμε έφέτη!...

Μικρές ή πόλεις στις όποιες ύπηρετησε, μικρές ή ύποθεσεις, έλάχιστος ο κόσμος και τ' έγκλήματά του και τ' παραπτώματά του έλαφρά κι' άνάξια κουθέντας...

Δέν είχε μεγάλες τρικυμίες στη ζωή του, ούτε δίκες παταγώδεις και ιστορικές, ούτε κακούργους με όλκήν και άπαταιώνας με παντιέρα.

Και τώρα που τόν πήρε τ' όριο κι' άποτρα θήχτηκε στο γαλήνιο νησάκι, ένα νησάκι με ήμερη τή θάλασσα, γιατί κόβαν τούς άνέμους τ' άπέναντι βουνά, με κόσμο νησιώτικο άγαθό και μαλακό, πάλι ή ζωή του πέρναγε ήσυχη και άδιατάρακτη, γαληνιαία και άκύμαντη, σάν θάλασσα από λάδι!...

— Η μόνη τρικυμία τής ζωής του είνε τούτη, που του ήλθε από πέντε ήμερών:

Παράμεινε ένα θρόαυ ψαρεύοντας στην άκροθαλασσιά και τόν έπιασε μιá γρίππη, αλλά τί γρίππη!... Μιά «γρίππη τών σκυλιών», όπως την λέγανε οί ναυτικοί.

Επί πέντε ήμέρες τώρα βασανίζεται άπάνω στο κρεβάτι του, κρεβάτι μαρτυρίου. Και άλλοτε τόν άνάθει ένας πυρετός και άλλοτε τόν σκεπάζουνε τ' κύματα του ρίγους!...

Μά όλα αυτά περνούνε και καταπραΰνοντα με τής κυρά Μαριγούλας τ' μαντζούνια. Τής κυρά Μαριγούλας τής κυρίας του. Και τί δέν τούκανε ή φτωχή! Ζεστά, βεντούζες, έντριβές, θαμπάκια με οινόπνευμα, τίλλιο και χαμομήλια, ρεβέντι και συναμική, τσαί με ρούμι και λεμόνι, σιναπισμούς νά κατεβή ο πυρετός, έμπλαστρα στο λαιμό, στο στήθος και στη μέση και έντριβές με πιπέρι μαύρο μέχρι ματώματος. Όλες ή οδηγίες του γιατρού και τής γειτονιάς ή έμπρακτες σοφίες έξαντλήθηκαν άπάνω του. Και λιγότεψαν οί πόνοι και ή σούχασε λίγο του κ. Δημόνικου τ' φτωχό κορμί.

— Άλλά εκείνο όμως που τόν έβασάνιζε και του έτάραζε τ' σωμα και νόμιζε κανείς πως θά του σπάση τ' στήθος και θά του ξερριζώση τ' λαιμό και θά του τσακίση τ' παιδια, ήταν ένας θήχας δυνατός και άκατάλυτος, ένας θήχας θηριώδης, ένας θήχας άγριος, θρυχώδης, παταγώδης, τυγκλονιστικός, που νόμιζε κανείς πως κάτι τί είνε κρυμμένο μέσα στα στήθη του δικαστικού και έκρήγνυται σέ κρότους και σπασμούς και άναφυσήσεις και καταβαρθρώσεις και καταποντισμούς.

Δέν ήταν θήχας τ' κακό αυτό, ήταν ήφαιστειο έν ένεργεία!

— Άχ, Μαριγούλα, έλεγε παραπονούμενος ο κακομοί-

Έτρεξε γρήγορα ο γιατρός

... με τούς άγαθούς εκεί νησιώτες...

— Η κυρά Μαριγούλα έτρεξε...

έδω ὁ ἄντρας σου πεθαίνει καὶ σὺ κάνεις ἐμπόριο τὰ ἐντόσθια του στοὺς μαγείρους;... Μωρὲ, ξέρεις πῶς λέγεται ἡ πρᾶξις αὐτὴ στὴν Ποινικὴ Νομοθεσία;...

— Μὰ τὰ πλεμόνια εἶνε δικά του!... Δὲν εἶνε δικά σου, εἶπεν ἡ Μαριγούλα.

— Δικά του; Πῶς εἶνε δικά του, ἀφοῦ εἶνε γεμάτα πιπέρη, ὄπου μ' ἔτριβες;... εἶπεν ἀναθαρρήσας κάπως ὁ κ. Κατεβατός. Καὶ ἔπειτα, πῶς βρεθῆκαν ἐδῶ πέρα;... Εἶχε γρίπη κι' αὐτὸς καὶ τοῦ τὰ πέταξεν ἔως ἐδῶ, στὸ σπίτι μας, ὁ θῆχας;...

— "Ὅχι, εἶνε πλεμόνια ἀπ' ἄρνι, πού εἶχε νὰ τὰ μαγειρέψη, μὰ ὁ γάτος μας τοῦ τ' ἄρπαξε καὶ τᾶφερε γιὰ νὰ τὰ φάη ἐδῶ πέρα!

— Περαιστικά! εἶπε μπαίνοντας κι' ὁ μάγειρος. Μὲ τὸ μπαρδόν, σὰς ἀνησύχησα μὲ τὰ ἐντόσθια!... Αὐτὸς ὁ διάβολος ὁ γάτος θέλει σκότωμα!...

Θέλεις ἀπ' τὴ μεγάλη τὴ χαρὰ του, θέλεις ἀπὸ τὶς ἄοκνες τῆς Μαριγούλας του περιποιήσεις, ὁ κ. Δημόνικος ἔγινε γρήγορα καλὰ καὶ πέρασε κι' ὁ θῆχας. Οἱ πνεύμονές του τώρα ἀνάπνεαν ἤσυχά καὶ χωρὶς φόβους νά... τηγανισθοῦν. Ἄρχισε νὰ ἐξέρχεται σὰν ἔβγαίνεν ὁ ἥλιος καὶ νὰ πηγαίνει ὡς τὸ καφενεῖο.

Σὰν προνοητικὸς δὲ καὶ νουεχῆς δικαστικὸς πού ἦτανε, ἔλαθε καὶ ὅλα του τὰ μέτρα γιὰ νὰ μὴ τὸν ξαναπιάσῃ γρίπη. Ρώτησε τὸ γιατρό γιὰ προφυλακτικὰ, διάβασε γνώμες γιατρῶν σ' ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ, ἔκοψε καὶ φύλαξε ὅλα τῶν ἐφημερίδων τὰ περὶ γρίπης ἀποσπάσματα καὶ ἐφήρμοζεν ὅλας τὰς ὑποδείξεις με ἀυστηρότητα καὶ τάξι παραδειγματικὴ, σὰν ἄρθρα τῆς Δικονομίας.

Ἀπολυμαντικά, γαργάρες, ἀναρροφήσεις μὲ τὴ μύτη δξέων ἀντιγριπτικῶν, βαζελίνη γιὰ τοὺς ρώθωνας, δξυζενέ κι' ἀπήγανο, ἀκόμα, γιὰ τοὺς κόρφους του, καὶ χαίμαλιά καὶ ρούμια καὶ ἰώδια καὶ κονιάκ καὶ ἀφεψήματα ὄλων τῶν εἰδῶν, θερμὰ καὶ μάλλινα ἐσώρρουχα, διπλὲς φανέλλες καὶ κάλτσες ὀλομάλλινες, κάς-κόλ καὶ παρωτίδες καὶ θαμπάκι με σπῖρτο στὰ ρουθούνια.

— Καὶ ἔχει ὑποτροπὴν ἡ γρίπη; ρωτοῦσε καὶ ξαναρωτοῦσε τὸ γιατρό.

— Καὶ βέβαια ἔχει τοῦ ἔλεγεν ἐκεῖνος. Καὶ στὴν ὑποτροπὴ εἶνε τὰ συμπτώματα ἀκόμα πιὸ θαραειὰ καὶ κίνδυνος γιὰ κείνον πού ξαναρρωσταίνει.

— Καὶ ποιὰ εἶνε, ἐπάνω-κάτω, τὰ συμπτώματα;

— Διάφορα. Μὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἄσθμα, παρεμπόδισις τῆς ἀναπνοῆς, οἴδησις τῶν πνευμόνων, ἀσφυξία καὶ θάνατος...

— Θεὸς νὰ μὲ φυλάη!

Καὶ δόσ' του, καὶ δόσ' του προφυλακτικά!

Ἄλλὰ μιὰ ἡμέρα γύρισε μισοπεθαμένος εἰς τὸ σπίτι του. Κίτρινος καὶ τελεμένος, ἔπεσε στὸν καναπέ.

— Γυναίκα, τώρα σωθῆκανε τὰ ψέματα... Πεθαίνω... Πάω!... Τρέξε γιὰ τὸ γιατρό!...

— Τί σοῦ ἦρθε;... Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω, ἄντρα μου; τοῦ εἶπε τρέμοντας ἐκεῖνη.

— Ὑποτροπὴ τῆς γρίπης... Ἄσθμα... Ἄναπνοὴ δὲν παίρνω!... Πνίγομαι... φουσκῶσαν τὰ πλεμόνια μου!... Τρέξε γιὰ τὸ γιατρό!... Πεθαίνω!...

Φρούστ! Φρούστ! Καὶ πάλιν ἡ κυρὰ Μαριγούλα τὶς παντοῦφλες, φουρκέττες στὰ μαλλιά, ἕνα σάλι στοὺς ὤμους, καὶ νὰ τὴν, γύρισε μὲ τὸ γιατρό.

— Δὲν φαίνεσαι νὰ ἔχῃς γρίπη, τοῦ εἶπεν ἐκεῖνος ἀμφιβάλλοντας... Γιὰ νὰ σὲ ἐξετάσουμε καλύτερα...

— Ὑποτροπὴ, γιατρέ μου, πεθαίνω ἀπὸ ἀσφυξία... ἀναπνοὴ νὰ παρῶ δὲν μπορῶ!...

Ἐκύτταξεν ὁ γιατρός ἀπὸ ἐδῶ, ἐκύτταξεν ἀπὸ ἐκεῖ, τὸν ἠκράσθη, τὸν ἐστηθοσκόπησε, τοῦ κύτταξε τὶς πλάτες.

— Γιὰ ἀνοιξε τὸ στόμα σου!

Ὁ Κατεβατὸς τὸ ἀνοιξε, ὡσάν νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔμψη μέσα ὁ γιατρός καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἐντόσθια, τοὺς πνεύμονας κι' ὅλα τὰ σωθικά του.

Ὁ γιατρός ἐσηκώθηκε γελῶν!

Βρὲ ἀδερφέ, τοῦ εἶπε, σήκω, δὲν ἔχεις τίποτα!...

— Μὰ, γιατρέ μου, οὔτε νὰ ἀναπνεύσω δὲν μπορῶ!...

— Μὰ πῶς θὰ ἀναπνεύσῃς, χριστιανέ μου, πού ἔχεις βουλώσει μὲ βαζελίνη τὰ ρουθούνια σου... ἐδῶ καὶ μιὰ ὕδωμάδα;...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Μοναδικὴ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείων Φορεμάτων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος μοδίστας κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α', Ἀθήναι.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν του μιὰν σειρὰν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δύνανται νὰ τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνώσται μας ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β' (ἐναντι πλατείας Κλαυθμώνος), πρὸς 8 δραχ. ἕκαστον.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάρ.
- 2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ (υἱοῦ)
- 3 «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Πρεβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Α. Δουμᾶ (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.
- 9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμᾶ (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Ἐτεν σέλ.
- 11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος
- 12) ντὲ Σεμουᾶ.
«Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὀκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβᾶλ.
- 14 «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» τοῦ Πῶλ Φεβᾶλ — Β' μέρος τοῦ «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις ἐξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαὶ 10).

Ἀπὸ τὰς παλαιότερας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» διδονται εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μὲ δραχμάς 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 δραχμάς διὰ τὰς ἐπαρχίας, τὰ ἐξῆς βιβλία:

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.

«Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Εἰθ' Μυρζέ.

«Η ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ

Καὶ «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΥΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἐντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, ἕκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας).

Καὶ τὰ ὀκτὼ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

πού τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἕκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἐξοδα.

Εἰδοποιοῦνται ὁμῶς οἱ ἀναγνώσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.